
IVANA TOMIĆ-FERIĆ

JOSIP MIROŠEVIĆ: DEŽURNO UHO (PREGRŠT ZAPISA)

IZDAVAČ: UMJETNIČKA AKADEMIJA SVEUČILIŠTA U SPLITU,

SPLIT, 2004., 279 STR. UREDNIK: DR. MILJENKO GRGIĆ

UDK: 78.072.3 Mirošević, J.

Poznat i uvažavan kao jedna od najmarkantnijih figura splitskog glazbenog života (po svom pedagoškom, kritičarskom i umjetničkom angažmanu), Josip Mirošević u knjizi metaforičkog naslova *Dežurno uho* sublimira odbleske svog gotovo tridesetljetnog bavljenja glazbeno-publicističkom djelatnošću, integrirajući ih u jedinstvenu cjelinu. Riječ je o autorovoj "šetnji pred izlogom glazbenih događanja", kojoj je rezultat ova knjiga s nešto manje od dvjestotinjak osvrtâ na kazališni i koncertni život grada. Kao dežurni kulturnjak, promatrač, slušač i registrator svih relevantnijih glazbenih zbivanja (u prilično širokom periodu od 1970. - 1995.), Mirošević je oštrinom svoga sluha i britkošću pera konstantno participirao u oblikovanju glazbene povijesti ove sredine. U tom smislu knjiga je vrijedan pokazatelj njegova osobnog vremena, ali i pouzdani indikator svih onih vrijednosti svojstvenih proteklosti splitskih glazbenih zbivanja, zrcaleći čitav niz umjetničkih individualnosti i njihovih kreativnih dosega. Sabirući intimne doživljaje, subjektivne refleksije, glazbenu intuiciju, sklonosti, temperament, mentalitet, te svoja osobna estetska i idejna usmjerenja ojačana verigama znanja i stručne kompetencije, Mirošević svojim zapisima zatvara luk koji počinje stvaralaštvom, a nastavlja se reprodukcijom.

Poredani kronološki, tekstovi u knjizi - prvotno objavljeni u *Slobodnoj Dalmaciji*, *Večernjem listu* i *Hrvatskim obzorjima*, no najčešće pročitani u dnevnim radijskim emisijama - svjedočanstva su dubljem razumijevanju reproduktivne glazbene prakse, njezinih značajnih i usputnih imena, ali i svih onih sadržaja što ih glazbena umjetnost nosi kao svoje duboko iskustvo, unatoč "potrošenosti" njihove medijske sintakse. Nastojeći pomiriti kritički govor o glazbenim pojavama i zakone medija, autorova glazbena kritika, čini se, upravo dijeli sudbinu medija. Očituje se to u promptnoj reakciji, vremenskoj i prostornoj limitiranosti, minimalističkoj, ali eksplicitnoj i prilagodljivoj sintaksi, kao i u otvorenosti čitateljskim, odnosno slušateljskim ukusima. Biti obvezan smjestiti svoja razmišljanja na unaprijed određen, često izrazito ograničen prostor, a pritom ostati dovoljno atraktivnim i cjelovitim, za autora je izazov. On je ustrajan u borbi sa semantičkim teškoćama što se javljaju kao rezultat neverbalnog karaktera glazbe, pritom uvijek stručno i argumentirano ispunjavajući taj svojevrsni *campo aperto* između glazbe i njoj korespondentne verbalne kvalifikacije. Štoviše, upravo je to prostor gdje izbija njegova analitičnost i kreativna imaginacija. Vršeći svoju primarnu ulogu

medijatora između glazbe i publike, Mirošević vrednuje, interpretira, ali i dokumentira, bivajući izravno u poziciji sudjelovati u formiranju standarda onog fenomena kulture koji nazivamo glazbenom. On to i čini, uvijek neovisan, iskren, zanimljiv, stručno pripravan i svjestan odgovornosti prema djelu i izvođačima, i prema stvarnoj, odnosno potencijalnoj publici, a nadasve prema istinskoj umjetnosti. Objektivnim, konstruktivnim i znanstveno fundiranim opaskama podastire kvalifikacije artističkog čina, često ne podilazeći taštim umjetničkim individualnostima naviklim na "ode" o vlastitoj slavi. Ne zazire katkada upozoriti i na svojevrsnu insuficijenciju glazbenih događanja koja impliciraju atribut estetskog, polemizirajući o činiteljima koji doprinose takvom stanju. Kako sam ističe, često su nesinhroniziranost, siromaštvo, mirenje sa stanjem, ili pak neorganizirani, stihijski poduhvati bivali razlozima odsustva inicijative. S druge pak strane, s osobitom strašću i oduševljenjem prati i notira uspjehe vrhunskih umjetničkih kreacija, domaćih i onih stranih, koji su bogatili krvotok splitskog glazbenog života.

Glazbena kritika, kao stvaralački čin koji se zasniva na rezultanti subjektivnog doživljaja i objektivnog analitičkog postupka, posjeduje svoj dignitet koji, nažalost, glazbena i šira kulturna javnost često neopravdano zanemaruje. Knjiga je upravo u tom smislu poučna, pružajući poticaj za revalorizaciju i reformaciju stavova, a poglavito za ozbiljniji tretman kritike i kritičara. S tog aspekta, ona otvara mogućnost da i sama bude predmetom kritičke pozornosti, mogućnost da i kritika (unatoč izvjesnom tijeku vremena) postane podložna kritici. Sintezom i uvidom u cijeli niz svojih glazbenih krokija, koji, osim glazbene, rasvijetljaju i opću duhovnu klimu prostora i vremena kojem pripadaju, autor je svakom čitatelju pružio mogućnost razotkrivanja specifičnog glazbenog mišljenja, kriterija i ukusa svojstvenog datom periodu. U tom kontekstu, osim brojnih kvaliteta dobrog kritičarskog štiva, knjiga predstavlja i povijesni izvor.

Konačno, bez obzira na medijska ograničenja i postulate koji najčešće ne idu u prilog autorovu neupitnom talentu, Mirošević je dignitet kritike znalački i s odgovornošću njegovao tijekom višegodišnjeg plodnog djelovanja. Ako i ne pretendira postati kritičkim pravorijekom zbog izrečenih medijskih okova, knjiga je svakako vrijednosni orijentir i vodič splitskom glazbenom pozornicom. Možemo samo zaželjati da i čitatelji razotkriju odvažnost i snagu Miroševićeva autoriteta, brodeći morem njegovih zapisa - spomenarom već pomalo zaboravljenih zbivanja. Valja stoga izraziti pohvalu onima koji su potaknuli publiciranje knjige, ne dopustivši da ovaj pregršt zapisa posve zamre, da se potroši u tek dnevnoj aktualnosti novinskog sloga ili da nepovratno nestane u prolaznosti radijskog trenutka. Uvjereni smo kako će naslovljeno izdanje doprinijeti da trag koji je Mirošević marno utirao svih ovih godina, bivajući dosljednim promicateljem onih, uistinu pravih umjetničkih vrijednosti, ostane trajan i neizbrisiv.